Εβραίοι ελευθεριακοί στη Γαλλία - Αναρχική δράση στη γλώσσα Yiddish

Κατηγορία: Παγκόσμια Αναρχική Ιστορία

Του Jean-Marc Izrine

Το ακόλουθο είναι ένα μικρό απόσπασμα από το βιβλίο με τίτλο «Les Libertaires du Yiddishland» - στη γαλλική γλώσσα – (επί το ελληνικότερο «Οι ελευθεριακοί της γλώσσας Yiddish») του Jean-Marc Izrine, το οποίο ανιχνεύει την ιστορία των Εβραίων αναρχικών που μιλούσαν και έγραφαν στη γλώσσα Yiddish σε όλο τον κόσμο. Το τμήμα

αυτό αναφέρεται στην κατάσταση στη Γαλλία στις αρχές του 20ού αιώνα.

Στο Pletzl (Marais) και στη Μονμάρτη (Montmartre) του Παρισιού, οι Εβραίοι αναρχικοί είχαν μεγάλη επίδραση. Το 1907, σύμφωνα με τις αναφορές της αστυνομίας, υπήρχαν γύρω στους 450 αναρχοκομμουνιστές που αποτελεί μεγάλο αριθμό εάν αναλογιστούμε ότι ο εβραϊκός μεταναστευτικός πληθυσμός που ζούσε τότε στο Παρίσι ανερχόταν περίπου σε 20.000 άτομα. Όσον αφορά την Αγγλία, ο αναρχοσυνδικαλισμός αναπτύχθηκε αρκετά ανάμεσα στους υποαπασχολούμενους εργάτες στη βιομηχανία ρουχισμού και επεκτάθηκε στα άλλα «εβραϊκά επαγγέλματα».

Έγινα, αρκετές απεργίες από τους κατασκευαστές μπερέδων, τους καπελοποιούς, τους ράφτες, τους αρτοποιούς και άλλους υπό την επίδραση του τότε συνδικαλιστικού κινήματος που ελεγχόταν από τους αναρχικούς. Οι

γουναράδες επίσης είχαν και αυτοί σημαντικό αναρχικό τμήμα. Μετά το 1880, οι εβραϊκοί εργατικοί σύνδεσμοι ιδρύθηκαν και δραστηριοποιήθηκαν υπό την επίδραση των σοσιαλιστών και των αναρχικών της εποχής, με μικρές διαφορές ανάμεσα στις δύο αυτές τάσεις. Αλλά η ιδιομορφία του εβραϊκού συνδικαλισμού στη Γαλλία όσον αφορούσε τους αναρχοσυνδικαλιστές, ήταν η δημιουργία τοπικών μεταναστευτικών ομάδων που προσκολλήθηκαν στην CGT. Αυτό ήταν απαραίτητο για πολλούς λόγους:

Γλώσσα: Οι Εβραίοι μετανάστες είχαν αρκετές δυσκολίες εκμάθησης της γαλλικής και είχαν την ανάγκη να συνδιαλέγονται με τις άλλες εθνότητες ώστε να κατανοήσουν την κοινωνική κατάσταση στην οποία ζούσαν ή στην οποία έπρεπε να προσαρμοσθούν.

Συνθήκες εργασίας: Η υπερεκμετάλλευση που βίωναν έκαναν τα επαγγέλματά τους κάτι σαν

ειδικές περιπτώσεις.

Ταξικές σχέσεις: Οι περισσότεροι εργοδότες τους ήταν και οι ίδιοι Εβραίοι. Γι' αυτό η κατάσταση αυτή οδήγησε τους Εβραίους εργάτες να σταθούν με την πλευρά της εργατικής τάξης και έτσι αρνούνταν τη ψευδή πατερναλιστική κοινοτική αλληλεγγύη των εργοδοτών τους.

Αλλά αυτό δεν γινόταν πάντα κατανοητό, συγκεκριμένα, από τους Γάλλους εργάτες, οι οποίοι κράτησαν γενικά αρκετά εχθρική στάση απέναντι στη μετανάστευση φθηνής εργατικής δύναμης. Υπήρξαν, όμως, μερικοί πραγματικοί δεσμοί, ιδιαίτερα με τους Γάλλους αναρχοσυνδικαλιστές αγωνιστές, όπως τον Pierre Monatte, συμμετέχοντες σε ένα μαζικό ρεύμα στο εσωτερικό της CGT. Η ιδεολογική συμφωνία έπαιξε αρκετά σπουδαίο ρόλο στο να έρθουν μαζί οι εργάτες, πράγμα που δεν ήταν βέβαια καθόλου εύκολο δεδομένου του γεγονότος ότι μέρος του εργατικού κινήματος και της

ηγεσίας του είχε εμποτιστεί από ξεκάθαρο αντισημιτισμό.

Ο διαχωρισμός ανάμεσα σε σοσιαλιστές και αναρχικούς άρχισε να εμφανίζεται στη δεκαετία του 1890. Το 1893, οι αναρχικοί συγκρότησαν μια ειδική ομάδα. Σε πολιτικό και πολιτιστικό επίπεδο, υπήρχε και δρούσε μια ελευθεριακή θεατρική ομάδα στη γλώσσα Yiddish, δημιουργήθηκαν βιβλιοθήκες και χώροι συνελεύσεων, ενώ άνοιξαν και εστιατόρια από συμπαθούντες ή από αγωνιστές. Η οργάνωση της υποστήριξης του Dreyfus στους εβραϊκούς κύκλους του Παρισιού ανήκε περισσότερο στους αναρχικούς. Στη μοναδική δημόσια συγκέντρωση των Εβραίων εργατών για το ζήτημα αυτό το 1899, ο Henri Dhorr, ο οποίος έγραφε σε αναρχικές εφημερίδες, ήταν από τους ομιλητές.

Οργανώνονταν επίσης τακτικά Anti-Yom Kippur χοροί.. Η επιθυμία να διατηρηθούν δεσμοί με το παρισινό και το διεθνές ελευθεριακό κίνημα ήταν

μια συνεχής απασχόληση. Στο διάστημα 1908-1910 υπήρξε μια Yiddish αναρχική ομοσπονδία, η οποία όμως στάθηκε ανίκανη να αναπτυχθεί και διαλύθηκε. Αλλά οι πιο καλές επαφές αποκτήθηκαν με αναρχικούς από την Ιταλία και την Αγγλία. Εκείνο το διάστημα, το Παρίσι ήταν πόλος έλξης αρκετών πολιτικών προσφύγων από τη Ρωσία.

Επίσης, ο Mitch από την αμερικάνικη Workers Solidarity Alliance (το αναρχοσυνδικαλιστικό τμήμα των ΗΠΑ), αναφέρει ότι τον Οκτώβρη του 1911 εμφανίστηκε το πρώτο φύλλο της εφημερίδας «Der idesher arbyter» («Ο Εβραίος Εργάτης») που κυκλοφόρησε από τη CGT. Στη δεκαετία του 1930, η κομμουνιστική πλέον ηγεσία της CGT «αναβάθμισε» την εφημερίδα αυτή σε μηνιαία.

Η αναρχική επιρροή παρέμεινε σημαντική το διάστημα ανάμεσα στους δυο παγκόσμιους πολέμους.. Μια αναρχοκομμουνιστική ομάδα με

το όνομα «Fraye Socialistes» («Ελεύθεροι Σοσιαλιστές»), άρχισε να κυκλοφορεί ένα περιοδικό με το τίτλο «Arbeter Fraind» («Ο Φίλος των Εργατών») στο διάστημα 1924-1926 ακολουθώντας το παράδειγμα ενός άλλου περιοδικού στην Αγγλία που σταμάτησε την κυκλοφορία του το 1922. Η ομάδα αυτή μετέφρασε επίσης στα Yiddish έργα των κλασικών ελευθεριακών στοχαστών. Την ίδια περίοδο υπήρχε και μια εβραϊκή αναρχική βιβλιοθήκη με το όνομα «Selbst lerner» («Αυτομόρφωση»). Στη δεκαετία του 1930, άλλη αναρχική έκδοση ήταν το περιοδικό «Fraye Tribune» («Ελεύθερο Βήμα») που το 1936 μετονομάστηκε σε «Fraye Yiddishe Tribune».

Μετά το Β’ Παγκόσμιο Πόλεμο, υπήρξε ακόμα μια ομάδα που εξέδιδε την επιθεώρηση «Der Frayer Gedank» («Ελεύθερη Σκέψη»). Ένα από τα μέλη της ομάδας αυτής, ο Jacques Dubinsky, ήταν ο κύριος συντελεστής ενός συνδέσμου γνωστού ως «Φίλοι του Βολίν». Ο ίδιος ασχολήθηκε με την

έκδοση του έργου του δεύτερου «Η Άγνωστη Επανάσταση». Αντίθετα με την Αγγλία, το εβραϊκό ελευθεριακό κίνημα δεν εξαπλώθηκε στην περιφέρεια της Γαλλίας, αν και την περίοδο 1939-1945 μερικοί αγωνιστές αναγκάστηκαν να αναζητήσουν καταφύγιο στην επαρχία.

**** Αγγλική μετάφραση Nestor McNab. Δημοσιεύτηκε στο www.anarkismo.net Ελληνική μετάφραση «Ούτε Θεός-Ούτε Αφέντης», Μελβούρνη, 13 Γενάρη 2007.***